

Leto 1907.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXIV. — Izdan in razposlan dne 10. avgusta 1907.

Vsebina: (Št. 184—189.) 184. Razglas, s katerim se objavlja uvrstitev mestne občine Střibro v deveti razred vojaške najemninske tarife. — 185. Ukaz o izplačevanju pokojnin in preskrbnin s pripisom na čekovni račun upravičenega prejemnika pri c. kr. poštni hranilnici. — 186. Razglas o razširjanju ocarinjvalnih oblasti c. kr. pomožnega carinskega urada Ebersdorf. — 187. Ukaz o prejemkih pri posameznih znanstvenih zavodih vseučilišč in drugih visokih šol nastavljenih adjunktov. — 188. Ukaz o nagradah asistentov na vseučiliščih in tehničnih visokih šolah, na visoki šoli za zemljedelstvo, na živinozdravniških in drugih visokih šolah. — 189. Dopustilnica za lokalno železnico od Vsetina v Veliko Karlovice. — Popravek.

184.

Razglas ministrstva za deželno bran in finančnega ministrstva z dne 20. aprila 1907. l.,

s katerim se objavlja uvrstitev mestne občine Střibro v deveti razred vojaške najemninske tarife.

Dodatno k razglasu z dne 14. decembra 1900. l. (drž. zak. št. 214), se porazumno s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom mestna občina Střibro na Češkem uvršča v deveti razred do konca leta 1910. veljajoče najemninske tarife za namene vojaškega nastanjanja.

Korytowski s. r.

Latscher s. r.

185.

Ukaz finančnega ministrstva in trgovinskega ministrstva v porazumu z Najvišjim računiščem z dne 10. julija 1907. l.

o izplačevanju pokojnin in preskrbnin s pripisom na čekovni račun upravičenega prejemnika pri c. kr. poštni hranilnici.

Z ozirom na ukaz z dne 10. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 245), o izvrševanju izplačil na račun dolnjeavstrijskih finančnih oblastev po c. kr. poštni hranilnici se naznanja, da v tuzemstvu bivajoče osebe, ki pripadajo klirinškemu prometu c. kr. poštne hranilnice, tudi če imajo svoje bivališče zunaj Dolenjeavstrijskega, lahko izposlujejo izplačilo svojih pokojnin ali preskrbnin s pripisom na njih čekovni račun pri poštnohranilničnem uradu.

V ta namen je samo treba pristojnemu finančnemu deželnemu oblastvu s pismeno vlogo naznati željo pokojnine ali preskrbnine prejemati potom pripisa na čekovni račun pri c. kr. poštnohranil-

ničnem uradu s povedbo računske številke ter izjaviti, da se stranka pokori pobiranju pobotniške kolkovnine od iznosov, ki se pripisejo z odbitkom.

V teh primerih ni več treba prinašati pobotnic in pa sicer predpisanih potrdil o življenju in bivanju, oziroma o obstanku vdovstva; nasproti pa morajo za izplačilo odgojevalnih prispevkov, sirotinskih pokojnin in milostnih darov predpisana potrdila o okolnostih, merodajnih za upravičeno prejemanje, tudi če se izplačujejo s pripisom na čekovni račun poštne hranilnice, stranke že naprej vposlati in to računskemu oddelku (departement) dolnjeavstrijskega finančnega deželnega ravnateljstva.

Korytowski s. r.

Fořt s. r.

186.

Razglas ministrstev za finance in za trgovino z dne 15. julija 1907. l.

o razširjanju ocarinjevalnih oblasti c. kr. pomožnega carinskega urada Ebersdorf.

C. kr. pomožni carinski urad I. razreda v Ebersdorfu se pooblašča za vhodno ocarinjevanje bombazevih prej št. 183—187 do carinskega iznosa po 200 K za vsako na enkrat vhaajočo poslatev.

Korytowski s. r.

Fořt s. r.

187.

Ukaz ministra za bogočastje in nauk z dne 18. julija 1907. l.

o prejemkih pri posameznih znanstvenih zavodih vseučilišč in drugih visokih šol nastavljenih adjunktov.

Na podstavi Najvišje odloke z dne 4. julija 1907. l. zaukazujem tako :

1. Plača pri posameznih znanstvenih zavodih vseučilišč in drugih visokih šol nameščenih adjunktov (izvzemši v IX. činovni razred državnih uradnikov z njihovimi sistemi ustreznimi prejemki uvrščene takozvane „astronomske adjunkte“) se ustanavlja z 2400 kronami na leto.

2. Ta plača se povišuje po vsakih treh letih do vštevi devetega v službi za adjunkta dovršenega službenega leta, vselej za 300 kron (triletne doklade) do 3300 kron na leto.

3. Ti adjunkti prejemajo aktivitetno doklado IX. činovnega razreda državnih uradnikov, katero je, ako uživajo naturalno stanovanje, izplačevati samo s polovičnim iznosom.

4. Ta določila dobé moč s 1. dnem aprila 1907. l.

Pred tem časom v službi za adjunkta (točka 1) dovršeni službeni čas je vračunjati ob nakazu triletnih doklad (točka 2).

5. S tem se razveljavljajo dosedanja določila o plači v točki 1 oznamenjenih adjunktov in pa sosebno ministrstveni razpis z dne 15. februarja 1899. l., št. 3452 o petletnih dokladah, do sedaj dodeljevanih zavodovnim adjunktom na vseučiliščih.

Marchet s. r.

188.

Ukaz ministra za bogočastje in nauk z dne 18. julija 1907. l.

o nagradah asistentov na vseučiliščih in tehničnih visokih šolah, na visoki šoli za zemljedelstvo, na živinozdravniških in drugih visokih šolah.

Z ozirom na § 3, odstavek 2, zakona z dne 31. decembra 1896. l. (drž. zak. št. 8 iz l. 1897.), in pa na § 7 ministrstvenega ukaza z dne 1. januarja 1897. l. (drž. zak. št. 9), oziroma z dne 25. junija 1904. l. (drž. zak. št. 70), zaukazujem gledé nagrad (remuneracij) asistentov na vseučiliščih in tehničnih visokih šolah, na visoki šoli za zemljedelstvo, na živinozdravniških in drugih visokih šolah s pravno močjo od dne 1. aprila 1907. l. naslednje:

1. Normalna nagrada (adjutum) tistih asistentov, ki so nastavljeni po § 1 ministrstvenega ukaza z dne 1. januarja 1897. l. (drž. zak. št. 9) in imajo torej značaj državnih uradnikov, iznaša 1400 kron na leto in se zvišuje pri nepretrganem službenem času, ki ga je izračunjati počenši od časa, ko so zadobili ta značaj državnih uradnikov, po vsakih dveh letih vselej za 300 kron dotle, da iznaša 2600 kron.

Ob nakazovanju višjih nagrad je tačas po § 1 navedenega ukaza v službi rabljenim asistentom

vštevati vsa pred 1. dnem aprila 1907. l. dovršena, nepretrgana uporabna leta, ako so že do sedaj uživali normalno asistenčno nagrado ter so imeli pravico do njenih normalnih zvišanj.

2. Tisti asistenti, kateri so bili po § 2 ministrsvenega ukaza z dne 1. januarja 1897. l. (drž. zak. št. 9) nastavljeni za pomoč (brez dokaza avstrijskega državljanstva ali zahtevane znanstvene usposobljenosti, § 1, a, b, c navedenega ukaza), torej brez značaja državnih uradnikov, dobivajo za dobo te svoje uporabe 1400 kron nagrade na leto, ki ostaja neizpremenjena.

Po § 2 navedenega ukaza že sedaj v službi uporabljeni asistenti ostanejo, če uživajo po dose-danjih pravilih (normah) višjo normalno nagrado, v nje užitku ter imajo, če se zopet nastavijo, pravico do višjih normalnih nagrad, do sedaj ustanovljenih; čim ti asistenti zadobé usposobljenost (kvalifikacijo), zahtevano za dosego značaja državnega uradnika (§ 1 navedenega ukaza), je, vračunivši jim ves njihovo nepretrgani čas službene uporabe, z ozirom na izmero njihove nagrade ravnati ž njimi po 2. odstavku točke 1 pričujočega ukaza.

3. Gledé tistih asistentov, ki dobivajo razen naturalnega stanovanja še druge priboljške, kakor prosto hrano v zavodu ali kaj enakega, ali kateri so z ozirom na druge posebne razmere nastavljeni z manjšo kakor normalno nagrado ali pa brez nagrade, ne nastane nobena izprememba.

4. Potemtakem izgubé moč ministrstveni razpisi z dne 24. septembra 1900. l., št. 24015, ministrstveni ukaznik št. 52 (o asistentih na medicinskih in filozofičnih fakultetah vseučilišč), nadalje z dne 12. marcija 1901. l., št. 5669, ministrstveni ukaznik št. 13 (o asistentih na tehničnih visokih šolah in na visoki šoli za zemljedelstvo) in pa tisti ministrstveni razpisi, s katerimi so bile do sedaj urejene nagrade na ostalih s konca pričujočega ukaza ozna-menjenih visokih šolah.

Določila pričujočega ukaza naj se v zmislu ministrstvenega razpisa z dne 19. aprila 1902. l., št. 2062, uporabljajo na asistente na zoološki postaji v Trstu in v zmislu ministrstvenega razpisa z dne 13. januarja 1903. l., št. 6273 iz leta 1902., tudi na asistente osrednjega zavoda za meteorologijo in geodinamiko.

Višina nagrad za konstruktérje, ki se nastavijo na tehničnih visokih šolah, se določa v zmislu ministrstvenega razpisa z dne 3. januarja 1899. l., št. 25981 iz l. 1898., ministrstveni ukaznik št. 1 iz l. 1899., kakor doslej od primera do primera.

Marchet s. r.

189.

Dopustilnica z dne 27. julija 1907. l.

za lokalno železnico od Vsetina v Veliko Karlovice.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministrstvi tovarnarju drju, Alfredu Reichu na Dunaju v družbi s tovarnarjem Teodorjem Thonetom v Vsetinu, županom Antonom Kroupa v Hověži, županom Edmandom Hawerlandom v Novem Hrosenkavu in županom Rudolfom Zahrado v Veliki Karloviči po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po določenih zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) in z dne 19. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 68) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo napraviti kot lokalno železnico s pravilnim tirom od postaje Vsetin na progi državne železnice Moravska Bela cerkev—Vsetin v Veliko Karlovice:

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživajo koncesionarji v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) ome-njene ugodnosti.

§ 2.

Za dopuščeno železnico podeljuje država za dobo od časa, ko se začne obrat, do preteka 76. leta dopustilnega trajanja poroštvo letnega čistega donosa v višini potrebščine za štiriodstotno obrestovanje in razdolžno kvoto prednostnega zajma, ki ga bo vzprejeti zastran nabave novcev in razdolžiti v zgoranem času, in to tako, da dopolni primanjkljaj državna uprava, če bi letni čisti donos ne dosegel zneska, za katerega velja poroštvo.

Oznamenjeni prednostni zajem pa se sme vzprejeti samo do tistega imenskega zneska, ki ga svoječasno določi državna uprava in ki je potreben za nabavo zneska 2,040.000 K v gotovini.

§ 3.

Od letnega, po § 2 s poroštvom zagotovljenega čistega donosa je v odplačilo prednostnega zajma, ki se vzprejme, porabiti tisti znesek, ki se

določi z razdolžnim črtežem, katerega odobri državna uprava.

§ 4.

Doplačilo, ki ga mora državna uprava plačati zaradi prevzetega poroštva, je treba izplačati zadnji čas tri mesece po predložbi dokumentiranega letnega računa potem, ko je bil ta račun pregledan.

Erar bo pa za pogojeno obrestovanje in za porčne razdolžbo zajma ob dogovorjenih rokih dospelosti po meri potrebščine, popravljene na podstavi proračuna o donosu, toda pridrževaje si obračun na podstavi letnega računa, dajal delna plačila tudi poprej, ako vložijo koncesionarji dotično prošnjo šest tednov poprej, nego izteče rok.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, ki ga bo predložiti kolikor moči v treh mescih po preteku obratnega leta, da so bila predplačila odmerjena previsoko, naj koncesionarji precej vrnejo dobljeni presežek prištevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora zahtevati od države zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, ker bi sicer nehala pravica do njega.

§ 5.

Z zneskom, ki ga bo plačevala državna uprava vsled prevzetega poroštva, je ravnati zgolj tako, kakor s predplačilom, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar preseže čisti donos železnice zagotovljeno letno vsoto, tedaj se bo moral dotični prebitek precej odpraviti na državno upravo v povračilo danega predplačila z obrestmi vred tako dolgo, dokler se ne odplača popolnoma.

Pri tem je opravljati dospele obresti, preden se vrnejo predplačila.

Terjatve države iz takih predplačil ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko mine dopustilo ali ko se odkupi železnica, je opraviti iz še ostajajoče imovine podjetja, h kateri spada zlasti tudi odškodnina, ki se plača za odkup (§ 17).

§ 6.

Kaki stroški za beležbo efektov na domačih in vnanjih borzah, kake kuponke kolkovnine in davki,

ki jih bo moralo plačevati podjetje po preteku davka prostih let, se smejo postavljati v obratni račun za potrošni postavek.

Isto velja tudi o kakih upravnih prispevkih, ki jih bo plačevati za prednostni zajem, ki se vzprejme, in pa o kakih povračilih za davke in pristojbine, ki jih bo plačevati posojajočemu finančnemu zavodu.

Za državna doplačila ne bo plačevalo podjetje nikakega davka.

§ 7.

Gradnjo dopuščene železnice je dokončati najdalje v dveh letih, računaje od današnjega dne. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnico, kakor zahteva dopustilo, morajo dati koncesionarji na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo naglagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnost po krivdi koncesionarjev, se sme izreči, da je za pala ta varščina.

§ 8.

Da izdelajo dopuščeno železnico, se podeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se morda naredile in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 9.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in dopustilnih pogojev, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa drugih ukazil, ki se dadó v tem oziru, pa tudi tega, kar velevajo semkaj mereči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa obratni red za železnice z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem zakonov in ukazov, ki se morda dadó v bodoče.

Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z oziroma na posebne prometne in obratne razmere dopuščene železnice in posebno na zmanjšano vozno brzino zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 10.

Gradnja dopuščene železnice se izvrši po ukazih, ki jih za to izda ministrstvo za železnice, pod neposrednim vodstvom in nadzorom ministrstva za železnice, oziroma organa, ki ga odpošlje v to.

Gradnjo in dostavke je po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov, oddati pod neposredno ingerencijo vlade in kolikor moči po pogojih, navadnih pri gradnjah državnih železnic.

Dela za gradnjo je oddati ločeno od nabave novcev.

§ 11.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredé v izvršitev dopuščene železniškega podjetja posebno delniško družbo, ki stopi v vse pravice in obveznosti koncesionarjev.

Koncesionarji imajo pravico, po pogojih, ki jih ustanovi državna uprava, vzprejeti eventualno v delne zadolžnice razdeljen prednostni zajem, ki ga bo obrestovati s štirimi odstotki in razdolžiti v 76 letih, v nominalnem znesku, ki ga določi državna uprava (§ 2).

Ta prednostni zajem naj se oddaja po ukazilih državne uprave.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavniče potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in opravo železnice, všteti nabavo vozil z odobrilom državne uprave res uporabljenih in prav izkazanih, in pa

razen zneska za dobavo gradivne zaloge in blagajniških dotacij, ki ga ustanovi državna uprava, prištevši interkalarne obresti in razdolžne kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane in kar je res bilo kurzne izgube ob dobavi glavniče.

Ako bi bilo po popolni uporabi prve napravne glavniče treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti papravni glavniči, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in če se stroški izkažejo pravilno.

Družbena pravila in obrazci prednostnih obliacij in osnovnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

Vso napravno glavničo je v dopustilni dobi odplačati po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

§ 12.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife, odpravljaje osebe in reči, se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo veljala vsakčas pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in na črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajniče, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesionarji se zavezujejo, da pristopijo k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, nadalje da pristopijo k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je treba na račun vojaške blagajniče prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o

železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, katerega se prične po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imajo koncesionarji le toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, podeljena zaradi tega gledé naprave in opreme.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 13.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj se slično uporabljajo nižjani tarifni postavki, ki veljajo za prevažanje vojakov.

§ 14.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, na račun koncesionarjev država, in koncesionarji bodo morali upravi državnih železnic povrniti stroške, ki ji res nastanejo po tem obratovanju. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarji.

Pri tem se državni upravi pridržuje, po svojem izprevidu urejati obrat, ustanavljati tarife za prevažanje oseb in blaga, kakor tudi razredbo blaga in vsa postranska določila, ki se tičejo prevažanja tovorov, potem ustanavljati vse oprave železniškega podjetja za javne službene stroke, seosebno na korist poštne uprave in državnega telegrafskega zavoda, oziraje se na vsakčas obstoječe prometne potrebe, in to tako dolgo, dokler se bo res zahtevalo državno poroštvo ali se ne vrnejo poroštvena predplačila, ki jih dá država.

§ 15.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne

31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevanje vsakčas dopuščati skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 16.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava smé izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 7 ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata po taki krivdi koncesionarjev, ki bi se ne mogla opravičiti v zmyslu § 11 zakona o dopuščanju železnic.

§ 17.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat odana, vsakčas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Odškodnina, ki jo je dati, če se železnica odkupi, bodi v tem, da država namesto koncesionarjev prevzame, da sama plača v § 11 omenjeni prednostni zajem in kake druge po koncesionarjih z odobrilom državne uprave v založbo vštevnihih napravnihih stroškov vzprejete hipotekarne zajme v zneskih, ob času odkupa še ne razdóženih, in da plača vrhu tega znesek v višini delniške glavnice, v kolikor bi ta še ne bila razdóžena v času odkupa, v gotovini ali v državnih zadolžnicah.

Zadolžnice je računati pri tem po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Plačavši v št. 1 predpisano odškodnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma

samo s še ne poplačanimi ostanki po odobrili državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in družbina postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso že bile uporabljene namenu primerno z odobrilom državne uprave.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki naj se zgodi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se odkupi železnica;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo biti si kot pritiklina železniškega podjetja, biti si v poplačilo državnih terjatev iz poroštvenega razmerja ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1) s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

4. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenitev.

5. Koncesionarji so dolžni poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen

za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarji ne izpolnili te dolžnosti ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja v fizično posest prevzeti oznamene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

6. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarji so dolžni, na zahtevanje državni upravi na razpologo dati pravne listine, ki bi bile v ta namen morda še potrebne ž njih strani.

§ 18.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vse premične in nepremične pritikline, vštévši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v obsegu, povedanem v § 17, št. 2.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 17), obdržé koncesionarji last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katere so si koncesionarji zgradili ali pridobili sami po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritiklina železnice.

§ 19.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo posloval za predstojništvo družbe, ter v obče zbere, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotno morda zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim in finančni koristi poroštvujočega državnega zaklada; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi precej odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§ 20.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v do-

pastulnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi tudi pravica, poprijeti se zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Derschatta s. r.

Popravek.

V ukazu ministrstva za notranje stvari z dne 20. julija 1907. l., razglašenem v kosu LXXV. državnega zakonika z dne 23. julija 1907. l. pod št. 167. naj se v uvodu namesto: „Izvršujú § 7 zakona z dne 10. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 5 iz l. 1907.)“ prav glasi: „Izvršujú § 7 zakona z dne 18. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 5 iz l. 1907.)“